

Samverkansavtal digitala hjälpmedel – för en god hälsa och en jämlik vård och omsorg med hög kvalitet för invånarna i Västra Götaland

Inledning

Utredningen *Välfärdsteknik i samverkan* pågick mellan mars – december 2021. Resultaten från utredningen visar att invånarna får en mer jämlik tillgång till digitala hjälpmedel inom vård och socialtjänst om regionen och kommunerna kan samarbeta kring att tillhandahålla detta. Vidare framkommer av utredningen att det finns en samsyn kring att en sådan samverkan kan ge en bättre användning av de gemensamma resurserna (exempelvis kopplat till upphandling, logistik och support). Det finns också ett brett stöd i regionen och bland kommunerna för den principiella modellen för hur en sådan samverkan ska fungera.

Baserat på utredningen *Välfärdsteknik i samverkan* utvecklades ett förslag på samverkansavtal för digitala hjälpmedel som varit ute på remiss till Västra Götalandsregionen och de 49 kommunerna i Västra Götaland under perioden 19 januari – 18 april 2022. Remissvaren visade att huvudmännen var positiva till att etablera en utökad samverkan i linje med det föreslagna avtalet. Detta dokument är det slutliga avtalet, vilket innehåller vissa mindre justeringar och förtydliganden utifrån de förslag som inkommit under remissperioden.

Västra Götalands beskrivning av digitala hjälpmedel

Begreppet *digitala hjälpmedel* är digital teknik som syftar till att

- a) bibehålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet eller självständighet för en person som har eller löper förhöjd risk att få en funktionsnedsättning, oavsett om den är individuellt utprovad eller inte.
- b) kontrollera, bibehålla eller förbättra ett medicinskt tillstånd och som är avsedd att kunna användas utan hälso- och sjukvårdsutbildning. Oavsett om den är individuellt utprovad eller inte

Dessa avser både produkter med digitala komponenter som traditionellt brukar räknas som hjälpmedel och produkter som brukar definieras som välfärdsteknik. Alltså produkter med användning inom såväl hälso- och sjukvård som socialtjänst. Gemensamt är att de används av invånaren i deras vardagsmiljö.

I Västra Götaland är vi överens om följande ramar för samarbetet:

- att parternas uttalade avsikt är att med förtroende och tillit utveckla en modell för samverkan kring digitala hjälpmedel i Västra Götaland
- att det sortiment av digitala hjälpmedel som tillhandahålls ska utgå från invånarens behov inom såväl hälso- och sjukvård som socialtjänst¹
- att samverkan kring en modell för ett enhetligt sortiment av digitala hjälpmedel ska...
 - ... ske med utgångspunkt i individens behov
 - ... bidra till en jämlik tillgång till digitala hjälpmedel i Västra Götaland
 - ... bidra till att främja en sömlös övergång av vård för individen mellan olika huvudmän
 - ... skapa ett tydligt mervärde för både kommunerna och regionen över tid
 - ... bidra till en effektiv användning av de gemensamma resurserna
 - ... understödja pågående strukturomvandling, exempelvis mot nära vård
 - ... bygga på välfungerande befintliga strukturer i möjligaste mån
 - ... vara långsiktigt och varaktigt över tid
 - ... präglas av kontinuerliga förbättringar
- att nyttjandet av det upphandlade sortiment som tas fram inom samarbetet kan påbörjas stegvis – där ambitionen bör vara att samtliga huvudmän nyttjar samarbetet i så hög utsträckning som möjligt inom en femårsperiod

För att samarbetet ska kunna realiserats behöver uppdragen för olika aktörer förtydligas. Därför är vi i Västra Götaland överens om

- att uppdra åt Hjälpmedelscentralen att tillhandahålla digitala hjälpmedel till regionen och de 49 kommunerna enligt utredningens definierade modell ([Bilaga 2](#))
- att sortimentet av digitala hjälpmedel ska kompletteras löpande med nya produktkategorier enligt en överenskommen plan (som uppdateras löpande utifrån framkomna behov. Planen för utrullning av nya produkter och beskrivning av processen för hur uppdatering av planen går till finns tillgänglig på hemsidan för styr- och ledningsstrukturen för hjälpmedel)

¹ Enligt Socialstyrelsens termbank: Med socialtjänst avses i första hand den verksamhet som regleras genom bestämmelser i socialtjänstlagen (2001:453), SoL, lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU, lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, LVM och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, samt personlig assistans som utförs med assistansersättning som regleras i 51 kap. socialförsäkringsbalken (2010:110).

- att digitala hjälpmedel ska kunna hyras och/eller köpas i linje med de processer, rutiner och prissättningsmodeller som gäller för Hjälpmedelscentralens övriga sortiment
- att befintlig styr- och ledningsstruktur för hjälpmedel skall användas även för detta utökade uppdrag. Detta inkluderar exempelvis beslut avseende avtal och överenskommelser, handbok, produktsortiment, kostnadsansvar och riktlinjer samt säker informationshantering i linje med rådande lagstiftning. En tillitsfull förankringsprocess är en viktig del av styr- och ledningsstrukturens ansvar. Övergripande politiska ställningstagande avseende digitala hjälpmedel ska fattas i det politiska samrådsorganet mellan VästKoms och Västra Götalandsregionens politiska ledningar (SRO). Aktuella uppdragsbeskrivningar för styr- och ledningsstrukturen för hjälpmedel finns på följande länkar:
 - Tjänstemannanivå: [Ledningsråd Medicintekniska produkter](#)
 - Politisk nivå: [Politiskt samrådsorgan \(SRO\)](#)
- att uppdra åt befintlig styr- och ledningsstruktur för hjälpmedel att säkerställa en ändamålsenlig organisation och kompetens för att omhänderta det utökade uppdraget
- att uppdra åt befintlig ledningsstruktur för hjälpmedel att ta fram de avtal/överenskommelser som krävs för att rymma det utökade ansvarsområdet samt att hantera verkställighet inom dessa avtal/överenskommelser, inklusive att säkra att hjälpmedel som enbart används inom ramen för socialtjänstens verksamhetsområden ryms i dessa avtal. Tills dess att nya avtal/överenskommelser finns på plats ska arbetet inledas med produkter vilka anses rymmas inom befintliga avtal.
- att uppdra åt befintlig ledningsstruktur för hjälpmedel att detta samverkansavtal följs upp avseende kvalitet och ekonomi enligt en uppföljningsplan som ska tas fram och finnas tillgänglig på hemsidan för styr- och ledningsstrukturen för hjälpmedel.

För att detta uppdrag ska kunna genomföras och befintlig organisation utökas krävs en initial investering, därför är vi i Västra Götaland överens om

- att gemensamt finansiera de kostnader som uppstår vid etablering av en gemensam struktur för att tillhandahålla digitala hjälpmedel. Denna investering kommer att användas för lönekostnader exempelvis till arbetsledning, produktkonsultenter, upphandlare, tekniker, utbildare och supportpersonal samt produktkostnader för inköp av hjälpmedel och utrustning samt för etablering av test och demonstrationsmiljöer under perioden 2022 – 2025. Denna typ av finansiering är en engångsfinansiering.
- att kostnaderna för investeringen uppskattas till 34 miljoner kronor och fördelas

enligt följande:

... kommunerna i Västra Götaland betalar 10 kronor per invånare

... Västra Götalandsregionen betalar 10 kronor per invånare

Västra Götalandsregionen fakturerar dessa kostnader efter underskrivet avtal har inkommit

- att ansvarig organisation i samband med kalenderårets avslut sammanställer en redovisning av hur medlen använts för påseende av samtliga deltagande huvudmän.
- att Styr- och ledningsstrukturen för hjälpmedel beslutar om den ekonomiska hanteringen både i det fall den initiala investeringen skulle visa sig vara otillräcklig eller om finansiella medel återstår. Om investeringen visar sig vara otillräcklig ska detta i första hand hanteras i linje med befintliga finansiella specifikationer för Hjälpmedelsverksamheten. Eventuella finansiella medel som återstår 2025-06-30 ska i första hand återinvesteras i det gemensamma samarbetet kring digitala hjälpmedel.

Giltighet:

Detta samverkansavtal gäller tre år från tecknande.

Tvist om tolkning och tillämpning av detta avtal som inte kan lösas inom ramen för styr- och ledningsstrukturen för hjälpmedel ska avgöras av svensk allmän domstol med Göteborgs tingsrätt som första instans.

Samverkansavtal Digitala hjälpmedel

Detta samarbetsavtal har upprättats i två (2) likalydande exemplar av vilka huvudmannen och utföraren tagit var sitt.

Ort och datum

Ort och datum

För xxx kommun

För Västra Götalandsregionen

Behörig befattningshavare

Behörig befattningshavare

Namnförtydligande

Namnförtydligande